

LAPINKÄVIJÄ

Rakkaudesta retkeilyyn

www.lapinkavijat.fi

HELSINGIN SEUDUN
LAPINKÄVIJÄT RY

4/2022

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsenlehti

Karjakaivon alamaja
WGS84 60° 17.911' 24° 35.090'

Karjakaivon ylämaja
WGS84 60° 17.873' 24° 35.004'

Kukasmaja
WGS84 67° 42.708' 24° 19.830'

Goados
WGS84 67° 42.679' 24° 19.823'

Kansikuva: Sakari Palo
Nuuksio, Käkilampi 4.12.2020

ISSN 0788 - 625X

www.lapinkavijat.fi

Olemme Facebookissa
Helsingin Seudun Lapinkävijät

Olemme Instagramissa
helsinginseudunlapinkavijat

Sisältö

3 Pääkirjoitus	17 Menneitä
5 Toiminta	29 Keimolan Isosuolle lankkutie
11 Loma	32 Kirjareppu
13 Ajankohtaista	34 Rinkan pohjalta
14 Kuulutus	37 Jäsenedut
15 Tapahtumakalenteri 2023	38 Yhdistystiedote

PKIRJOITUS

Vuosi sitten kirjoitin, että Helsingin Seudun Lapinkävijät täyttää 50-vuotta ensi vuonna ja on jäsenmäärällä mitattuna paremmassa kunnossa kuin aikoihin. Jäseniä on hieman yli yhdeksänsataa.

Jäseniä kiinnostaa yhteisöllisyys, tukikohdat ja toiminta. Jälleen on suunniteltu paljon toimintaa. Perinteisen toiminnan lisäksi viisikymmenvuotista taivalta juhlistaaksemme olemme suunnitelleet kahdeksan erityistä juhlatapahtumaa: Nostalgia-ilta, Juhlatalkoot, Ruunaan retkiviikko, Pie-noisvaellus Kukasjärven talkoisiin, Lättyjä ja laulua Karjakaivolla, Pääjuhla, Lapin runojen ja kuvien ilta sekä Juhlavuoden päättäjäiset Karjakaivolla. Juhlavuoden nimikkotapahtumat löytyvät tapahtumakalenterista ”50-v” tunnuksella. Hallitus esitti - ja syyskokous hyväksyi, että nimikkotapahtumiin käytetään 10 000 € toimintapäämöstä. Kannattaa siis osallistua 50-v nimikkotapahtumiin, niissä saa jäsenyydelle vastinetta! Juhlavuosi voidaan huomioida myös muissa tapahtumissa järjestäjän hyväksi katsomalla tavalla. 50-v tapahtumia varten päätettiin syyskokouksessa luoda oma tilityslomake, näin kulut saadaan helposti jäljitettyä.

Miten yhdistyksellä sitten menee 2023 verrattuna vuoteen 2013? Toimintaa on hieman enemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Joitain tapahtumia on vähemmän. 2013 oli kaksi ruskatapahtumaa; Ruskaviikko Sallassa ja Ruskavaellus Tulppion seudulla. Myös Karjakaivon yhteissaunoja ja puunvetoa on vähemmän. Yhteissaunojen vähenemiseen on varmaankin vaikuttanut alamajan sulkeminen kahdeksi vuodeksi pienten vuokralaisten häätämiseksi sekä pian sen jälkeen alkanut koronakurimus. Puunvetoa puolestaan on vähentänyt katkos yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa ja muuttuneet metsänhoitokuviot. Toivottavasti pystymme jatkossa järjestämään lisää näitä yhteisöllisiä tapahtumia, puunvetotalkoita ja yhteissaunoja.

Aloitin pääkirjoituksen palaamalla vuoden takaiseen. Teen saman myös lopussa. Jos sinulla on ideoita, miten voisimme saada talkoilla lisää puita Karjakaivolle, niin ole yhteydessä Karjakaivon isäntään, hallituksen jäseniin tai puheenjohtajaan. Olemme jo vuoden aikana saaneet jäseniltä hyviä ideoita puuhuollon hoitamiseen, mutta uudet ideat ovat tervetulleita. Ideoita saa myös esittää uusista ja vanhoista toimintamuodoista!

Markus Pyhälä, pj
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

LAPINKÄVIJÄ Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsentiedote

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa:

Helmikuun puolivälissä, toukokuun puolivälissä, syyskuun alussa ja joulukuun alussa

Vastaava toimittaja: Soile Taskinen
tiedotustk@lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: Reijo Blomberg,
Raija Hentman, Sakari Palo, Risto Uljas

Taitto: Sakari Palo

Aineisto:

seuraavaan lehteen 15.1.2023
 mennessä: *lehti@lapinkavijat.fi*

Ilmoitukset:

1/1 sivu	200 €
1/2 sivua	110 €
1/4 sivua	60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta samasta ilmoituksesta veloitetaan vain kolmen hinta. Mediakortti osoitteessa: *www.lapinkavijat.fi*

Painopaikka:

TKP Print, Vantaa Kielotie 20,
 01300 Vantaa,
 (09) 415 9 5400

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
 Ei jäsenmaksuja tälle tilille

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

Sakari Palo

Keravanjoki, Matarinkoski

Haluatko liittyä jäseneksi

www.lapinkavijat.fi ->Jäseneksikö ?
->Liittymislomake

Tai ota yhteys:
jasenasiat@lapinkavijat.fi

Helsingin Seudun Lapinkävijät noudattavat järjestämissään tilaisuuksissa yleisiä korona-ohjeita. Tarkista eri tapahtumien tilanne tapahtuman vastuuhenkilöltä.

JOULUKUU

Ti 6.12. Itsenäisyyspäivän kävely Nuuksiossa

Aloitamme kävelyn Haltian parkkipaikalta noin klo 11 bussin nro 245 tulon jälkeen. Kävelemme Karjakaivon lähimetsissä 2–3 tunnin lenkin. Sää ei haittaa, sillä retki päättyy Karjakaivon saunan löylyihin. Mukaan tarvitetset eväät, juomaa, saunavarusteet ja lampun. Lisätietoja **Juha Karsikas**, juha.karsikas@icloud.com.

La 10.12. klo 12–18 Talkoot, joulupuuro ja -sauna Karjakaivolla

Valmistellaan Karjakaivo joulua varten. Tehdään joulusiivous, varmistetaan, että polttopuita on tarpeeksi ja aloitetaan joulunajan odotus. Talkoolaisille tarjotaan joulupuuro ja kahvit/tee ja pullaa. Ota myös omia eväitä mukaan.

Ja sitten saunaan: naiset 15–16.30, miehet 16.30–18.00. Muista omat ruokailuvälineet ja laudeliina. Sauna, talkooruoka ja yöpyminen ovat talkoiden yhteydessä ilmaisia.

Ilmoittautumiset 8.12. mennessä talkootk@lapinkavijat.fi. Mikäli tulet vain joulupuurolle ja saunaan, ilmoita tulostasi niin osaamme varata tarpeeksi puuroa. Kuten aina, paikalle saa tulla myös ilmoittautumatta.

TAMMIKUU

Ti 10.1.2023 klo 18 Otsalamppuretki Sipoonkorpeen

Sipoonkorven kansallispuistossa on nykyisin muutamia rengasreittejä. Tänä iltana reppuun laitetaan eväät, taukotakki ja otsalamppu, ja suunnistetaan Knutersin kierrokselle. Reitin varrella sijaitsee Bakunskärin keittokatos, joten pidämme evästelytaun nuotion äärellä vähän vajaan neljän kilometrin kierroksen puolivälin jälkeen.

Lähin bussipysäkki, jolle arki-iltoina pääsee, on noin 1,4 kilometrin päässä Knutersin parkkipaikalta, joten kerro ilmoittautuessasi voitko tarjota auto-kyyttä tai tarvitsetko sellaista. Kyydin tarjoajien ja tarvitsijoiden yhteystiedot toimitetaan kummallekin, jotta he voivat sopia kyydeistä keskenään. Kokoon-tuminen on Mellunmäen metroaseman parkkipaikalla klo 17.40.

Ilmoittautumiset **Raija Hentmanille** sähköpostitse, raija.hentman@nic.fi viimeistään su 8.1. Laita myös puhelinnumerosi. Ilmoittautuneille lähetetään vielä tarkentava tiedote edeltävänä päivänä. Lisätietoja Sipoonkorven kansallispuistosta osoitteessa luonto.fi/sipoonkorpi.

La 14.1.2023 Talkoot ja sauna Karjakaivolla klo 11–14.

Talkoot alkavat klo 11. Tehdään polttopuita ja katsotaan, että majat ovat joulun jäljiltä kunnossa. Talkooruoka ja -sauna tarjotaan. Ota myös mukaan omat välipalat ja juotavaa.

Naisten vuoro klo 14–16, miesten vuoro klo 16–18 (tai kuten paikan päällä sovitaan). Ilmoittaudu ruokailuun sekä jos haluat saunanlämmittäjäksi, talkoot@lapinkavijat.fi, 12.1. mennessä.

Vastuuhenkilö: **Jukka Nieminen**, 040 638 6608.

Ma 16.1.2023 klo 17.30–19.30 Yleisötilaisuus:

Markku Lehmuskallio, arktisten kansojen kuvaaja

Töölön kirjasto, Topeliuksenkatu 6, Mika Waltari sali, 4. krs

Useasti palkittu dokumentaristi **Markku Lehmuskallio** (84 v.) on Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia elokuvantekijöitä (https://fi.wikipedia.org/wiki/Markku_Lehmuskallio). Lehmuskallion alkuperäiskansoja käsittelevät elokuvat ovat vieneet hänet Saamenmaalta Pohjois-Kanadaan ja Siperiaan, jossa hän tapasi nenetsikansaan kuuluvan vaimonsa **Anastasia Lapsuin**. Yhteistyössä Lapsuin kanssa syntyi joukko syvällisiä kuvauksia arktisista kansoista ja kulttuureista.

Miten ja millaisissa olosuhteissa syntyvät mieliinpainuvat kuvaukset alkuperäiskansoista? Millaisena Markku Lehmuskallio näkee kuvaamiensa alkuperäiskansojen tulevaisuuden? Tämä on ainutkertainen tilaisuus tutustua dokumentaristin työhön ja ajatuksiin, sillä Lehmuskallio on puhunut elokuvillaan, ei luennoilla. Muutamat kuvat elävöittävät esitystä. Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton.

Vastuuhenkilö: **Raija Hentman**, 0400 380 606.

Ti 24.1.2023 klo 18–20 Nostalgialta: Lapinkävijöiden 50 vuotta

Keskustakirjasto Oodi, Kuutio-sali, 2. kerros

Yhdistyksemme perustettiin elokuussa 1973 Suomen Matkailuliiton siipien suojaan. Viimeiset 20 vuotta olemme olleet itsenäinen toimija. Olemme olleet 50 vuotta aktiivinen yhdistys jäsenistömme ansiosta. Väkeä on riittänyt toimikuntiin, hallitukseen ja toimihenkilöiksi – ja heillä on riittänyt ideoita ja energiaa yhteiseksi hyväksi.

Millaisia nuo vuodet ovat olleet ja mitä kaikkea olemme tehneet? Miten toiminta on muuttunut matkan varrella? Millaisia vaelluksia, retkiä ja kursseja olemme tehneet? Mitä kaikkea on tapahtunut talkoissa? Entäpä Karjakaivon ja Kukasjärven tukikohtien tarinat? Tai Lapinkävijä-lehden kehitys? Yhdistyksen tarina on myös ihmisten tarina.

Lukuisien henkilöiden muisteluiden ja kuvien kautta käymme läpi kuluneet 50 vuotta. Oppaana matkalla toimii **Raija Hentman**.

HELMIKUU

Ke 1.2. klo 17.30–19.30 Kerhoilta: Saamelaisilta

Pasilan kirjasto, Pasilan kirjaston 2. kerroksen auditorio, Rautatie-läisenkatu 8, sisäänkäynti Kellosilta 9:n puolelta

Saamelaiset ja saamelaisuus on ollut paljon esillä viime aikoina. Lapinkävijät järjestää illan, jonka tarkempi aihepiiri ja esiintyjä varmistuvat ennen kaikille avointa kerhoiltaa. Joka tapauksessa tiedämme tästä Euroopan ainoasta alkuperäiskansasta, ja eritoten Suomessa asuvista saamelaisista illan jälkeen enemmän. Saamelaisillan tiedot tulevat yhdistyksen kotisivuille, Facebook-ryhmään ja sähköpostilistan jäsenille.

Vastuuhenkilö: **Esko Pesonen**, 044 951 4164.

Pe 3.2.2023 klo 18 Kuutamolumikenkäily Nurmijärvellä Mutaanmäessä

Kokoonnumme Mutaanmäentien ja Alhonnaityntien risteuksen parkkipaikalla klo 18. Lumikenkäilemme n. kolmen tunnin ajan, välillä eväste-lyt (ehkä nuotio). Sään mukainen varustus taukotakkeineen, otsalamppu, omat eväät. Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin **Airi Harjulalle**, 050 341 3070. Mahdollisuus vuokrata (5€) Airilta muutamat lumikengät. Ilmoita tarvitsetko kyytiä tai voitko tarjota kyytiä esim. Kivistön asemalta. Katso kimppakyytiohjeet sivu 10. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

Ti 7.2.2023 klo 18–20 Jokamiehen oikeudet käytännössä

Töölön kirjasto, Topeliuksenkatu 6, Mika Waltari sali, 4. krs
Jokamiehen oikeuksien sallittuja ja kiellettyjä asioita määrittävät kymmenet eri lait ja asetukset, ja niiden soveltamiseen vaikuttavat monet eri asiat. Niinpä tätä ainutlaatuista oikeuksien ja velvollisuuksien palapeliä on helppompaa lähestyä kuvitteellisten tapahtumien ja myös yleisön kysymysten kautta.

Asiantuntijamme **Anne Rautiainen** toivookin, että saisi pohdittavia kysymyksiä etukäteen. Niitä voi lähettää tapahtuman vastuuhenkilölle **Joanna Kurjelle** sähköpostiosoitteeseen, joanna.kurki@gmail.com. Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton.

La 11.2.2023 Uusien jäsenten tapahtuma – Lapinkävijät ja tukikohtamme tutuiksi.

Lauantaina 12.3. klo 10.00 lähdemme Haltian edestä Karjakaivolle tutustumaan lapinkävijöiden toimintaan ja tukikohtiin. Bussi 245 Espoon asemalta lähtee klo 09:16 (tarkasta aikataulu ja pysäkin sijainti!).

Opastetulla matkalla Haltialta Karjakaivolle tarvitset keliin sopivat varusteet. Karjakaivolle voi saapua myös omin neuvoin. Kartta ja kompassi mukaan! Ohjelma Karjakaivolla alkaa noin klo 11.

Karjakaivolla laitamme saunan lämpenemään ja harjoittelemme mahdollisesti puuttuvia, mutta tukikohdillamme tarpeellisia taitoja. Tämän jälkeen syömmme hernekeittoa. Jos haluat muuta evästä, niin ota mieleiset eväät mukaan. Hernesopan jälkeen keitetään kahvit ja kerrotaan Lapinkävijöistä, Karjakaivosta ja Kukasjärven tukikohdista.

Kahvin ja turinoiden jälkeen saunotaan osallistujien lämmittämässä saunassa. Takkatulella voi paistaa makkaraa tai vastaavaa oman maun mukaan. Ilmoittaudu uusien jäsenten tapahtumaan 29.1. mennessä! Kerro myös haluatko hernekeittonsi kasvis- vai lihaversiona! Tarvittavat varusteet (jos sinulla on): kartta ja kompassi, ruokailuvälineet ja muki, pyyhe ja pefletti, jos saunot sekä otsalamppu.

Ilmoittautumiset ja lisätiedustelut **Markus Pyhälä**,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi tai 040 419 0967.

La 18.2. Sauna Karjakaivolla

Naisten vuoro klo 14–16, miesten vuoro klo 16–18 (tai kuten paikan päällä sovitaan). Etsimme saunanlämmittäjää, tehtävään voi ilmoittautua, talkootk@lapinkavijat.fi. Saunamaksu 2 €. Vastuuhenkilö: **Jukka Nieminen**, 040 638 6608.

Pe 24.2.2023 klo 17 Lumikenkäily Helsingin Vuosaaren huipulle

Kokoonnumme n kolmen tunnin lumikenkäilyyn Niinisaarentien parkkipaikalla klo 17. Sään mukainen varustus, otsalamppu, lämmintä juomista/evästä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin **Airi Harjulalle**, 050 341 3070. Mahdollisuus vuokrata (5€) Airilta muutamat lumikengät. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

TULEVIA

La 5.3.2023 klo 10.45 Lumikenkäretki Karjakaivolle

Kokoonnumme lumikenkäretkelle klo 10.45 (tarkistetaan linjan 245 aikataulu lähempänä) Haltian parkkipaikalla, Nuuksiontie 84. Suuntaamme kohti Karjakaivo mutkia tehden ja erilaista maastoa hakien n 2-2½ tunnin ajan. Tauolle lämmintä juomista. Perillä omista eväistä ja saunan löylyistä nauttimista. Takaisin tulo omaan tahtiin. Sään mukainen varustus taukotakkeineen ja vaihtokäsiinein, tukevat kengät, säärystimet, istuinalunen, omat eväät, saunomisvälineet.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin **Airi Harjulalle**, 050 341 3070. Mahdollisuus vuokrata (5€) Airilta muutamat lumikengät ilmoittautumisen yhteydessä. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

Ke 8.3.2023 klo 17.30–19.30 Kevätkokous ja kerhoilta:**Vaellus Vindelfjällillä**

Kokouksessa käydään läpi sääntömääräiset asiat: vuoden 2022 toimintakertomus, tilinpäätös ja toiminnantarkastuskertomus sekä myönnetään vastuuvapaus hallitukselle.

Sen jälkeen siirrytään Ruotsin tuntureille, Vindelfjällin luonnonsuojelualueelle, jossa Lapinkävijöiden ryhmä vaelsi Kungsledenin eteläisimmän osuuden Hemavanista Ammarnäsiin. **Raija Hentmanin** esityksessä on luvassa komeita maisemia ja erilaista retkeilykulttuuria.

Vastuuhenkilö: **Raija Hentman**, 0400 380 606.

La 11.3.2023 klo 10–16 Talviretkeilykurssin teoriaosa

Rikhardinkadun kirjasto, Rikhardinkatu 3, 1. kerros, Tuure-sali
Talviretkeilykurssin teoriaosuudessa käsitellään fysiologiaa, vaate-
tusta, varusteita ja suunnistusta talviolosuhteissa. Tälle osuudelle voi osallistua
vaikkei osallistuisikaan käytännön osuuteen. Ilmoittautumiset **Raija Hent-**
manille, raija.hentman@nic.fi. Kurssin ohjaajat ovat **Risto Heinänen** ja **Raija**
Hentman. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2023.

La 11.3. Sauna Karjakaivolla

Naisten vuoro klo 14–16, miesten vuoro klo 16–18 (tai kuten
paikan päällä sovitaan). Etsimme saunanlämmittäjää, tehtävään voi
ilmoittautua, talkootk@lapinkavijat.fi. Saunamaksu 2 €.

Vastuuhenkilö: **Jukka Nieminen**, 040 638 6608.

La–la 8.–15.4.2023 Talviretkeilykurssin käytännön osuus**Kukajärvellä**

Käytännön osuuden alussa majoitutaan Kukasmajassa, käydään
läpi lisää teoriaa, harjoitellaan suunnistusta ja rakennetaan lumimajoitteita.
Sitten lähdetään hyvin valmistautuneina muutaman yön vaellukselle, ja lopuksi
palataan Kukajärvelle. Käytännön osuudella Kukasmajaan mahtuu kymme-
nen osanottajaa.

Koska kurssin hintaan ei tule sisältymään junalippuja, talvivaelluksesta kiin-
nostuneiden on syytä hankkia liput hyvissä ajoin, sillä toinen pääsiäisviikko on
perinteisesti erittäin varattu.

Ilmoittautumiset **Risto Heinäselle**, risto.heinanen@luukku.com. Kurssin
ohjaajina toimivat **Risto Heinänen** ja **Raija Hentman**.

La 6.5.2023 Kesäkauden avajaiset Karjakaivolla

Kun kevätsiivous on saatu päätökseen, kesäkausi voi juhlavasti
alkaa. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1-2023.

La-su 13.–14.5.2023 Majoitekylä Karjakaivolla

Nuuskion rauhaisalle Karjakaivolle nousee ilmainen majoitekylä. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1-2023.

Pe-Su 26.–28.5.2023 Joutsijärven viikonloppuvaellus

Suuntaamme perjantaina 26.5. viikonloppuvaellukselle Porin Joutsijärvelle. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1-2023.

MATKOJEN PERUUTUSEHDOT

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 € / hlö
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu.
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta.
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidättää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojes mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista, kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

Kimppakyydit ja kilometrikorvaus

Kun Lapinkävijöiden retkelle lähdetään kimppakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,25 € jaettuna autossa olijoiden määrällä kuljettaja mukaan lukien (0,30 € 1.1.2023).

Retkelle ilmoittautuva kertoo samalla kyydin tarpeesta tai montako voi ottaa kyytiin sekä missä päin asuu. Vetäjä jakaa listan tarjoajista ja tarvitsijoista yhteystietoineen, mutta ei muuten osallistu kyytien järjestelyyn.

Kyydin tarvitsija ottaa yhteyttä kyydin tarjoajaan.

Asianosaiset sopivat reitin varrelta kohdan, josta kyydin antaja poimii kyytiläiset autoonsa.

Mikäli kyydin tarjoaja joutuu perumaan osanottonsa, hän ilmoittaa siitä vetäjälle sekä niille henkilöille, joille on luvannut kyydin. Vastaavasti myös kyydin saaja ilmoittaa perumisensa sekä vetäjälle että kyydin antajalle.

LOMA

Lomaviikoille ja vaelluksille osallistuminen edellyttää joko HSL:n tai yhteistyökumppaniyhdistysten jäsenyyttä.

Kukajärven vapaalaskuviikonloppu 23.–26.2.2023

Perinteistä Kukajärven vapaalaskuviikonloppua lähdetään viettämään IC 265 -junalla Pasilasta Rovaniemelle 22.2. keskiviikkoiltana klo 19:37. Takaisin etelään lähdetään IC 274 -junalla Rovaniemeltä 20:57. Juna on Pasilassa maanantaiaamuna 27.2 klo 9:07.

Rovaniemi - Kittilä - Rovaniemi välit liikutaan autolla (tai bussilla, jos auto on täynnä). Halutessaan osallistujat voivat tulla suoraan Kittilään 23.2. puolenpäivän maissa. Sunnuntaina laskut on laskettu noin klo 15 mennessä.

Retken yöpymiset ovat Kukasmajalla. Parkkipaikalta on n. 3 km hiihto, josta n. 2 km umpihankeen. Tämä väli hiihdetään/lumikenkäillään vapaalaskumoilla ahkion/rinkan kanssa.

Retki sopii hyvin heille, jotka haluavat tutustua vapaalaskuun ja/tai Kukajärven tukikohtaan. Retken arvioitu hinta, 175€ sisältää liikkumisen Lapissa ja majoituksen Kukajärvellä.

Ilmoittautumiset viimeistään 31.1.2023 sekä lisätietoja **Markus Pyhälä**, markus.pyhala@lapinkavijat.fi tai 040 419 0967, sekä www.lapinkavijat.fi/tapahtumakalenteri.

Talvihuoltoviikko 25.3–1.4.2023

Lähde Lappiin nauttimaan talvesta ja erämaa-alueen rauhasta! 25.3–1.4. Isäntä on Kukajärvellä huoltohommissa. Majaan mahtuu kymmenen talvesta nauttivaa ulkoilijaa, jäseniä ja heidän vieraitaan. Huoltoviikolla talvi on yleensä parhaimmillaan! Kukajärvi ympäristöineen tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet. Majan ympärillä aukeaa umpihanke siitä nauttivalle, ja koneladullekin pääsee näppärästi. Ylläksen laaja latuverkko on parin kilometrin päässä. Siirtymiä varten matkaan kannattaa ottaa myös isosompaiset sauvat, jos sellaiset omistaa. Isäntä ja kokeneemmat vieraat neuvovat tarpeen mukaan ensikertalaisia sekä tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Sauna lämpenee joka ilta

Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikatauluneuvot **Markus Pyhälä**, markus.pyhala@lapinkavijat.fi tai 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

Ylläksen hiihtoviikko Äkäslompolossa 31.3.–9.4.2023

Ylläksen maisemat kutsuvat jälleen tuntureille. Majoituspaikoissa Ylläskarpalo (kolme rivitalo huoneistoa) sekä Risto Joensuu (mökki Vimpa ja Kielas sekä rivitalon pääty) on 33 petipaikkaa. Huoneet ovat pääosin 2hh, osa 3hh ja osa parvipaikalla. Pyyhkeet ja linavaatteet kuuluvat majoitukseen. Jokaisessa majapaikassa on sauna, suihku, 1–2 wc:tä, perusastiat, ruoan valmistukseen

tarvittava välineistö, jääkaappi ja TV.

Matkan hinta on 400–450 € sisältäen junamatkat Helsinki-Kolari-Helsinki makuupaikalla ja bussikuljetuksen Kolari-Äkäslompolo-Kolari sekä majoituksen. Hinta täsmentyy, kun VR antaa infoa. Maksutiedot ilmoitetaan osallistujille tammikuussa.

Ylläshuminan ruokatarjoukset (7 vrk): aamiainen ja päivällinen 490€, aamiainen 175€, päivällinen 322€. Lapset alle 13 vuotta puoleen hintaan. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä, valitsetko jonkin Ylläshuminan ruokailuvaihtoehtoon. Se laskutetaan ennakkomaksun yhteydessä tammikuussa. Ylläshuminan ruokailuihin ei voi ilmoittautua myöhemmin. Ylläshuminan pubista voi saada pientä suolapalaa ilman etukäteisilmoittautumista. Äkäslompolon palveluista, tapahtumista yms. löydät tietoa osoitteessa yllas.fi. Aikataulutiedot, mahdolliset muutokset ja tarkennukset kerrotaan ilmoittautuneille sekä kotisivuilla, Facebookissa ja sähköpostilistalla.

Ilmoittautuminen 31.12.2022 mennessä **Juha Karsikas**,
juha.karsikas@icloud.com.

Sörmlandsleden Tukholma–Lida 15.–23.5.2023

Tuhatkilometrinen Sörmlandsleden alkaa Tukholman porteilta ja tekee pistoja useisiin Tukholman etelä-, lounais- ja länsipuolisiin asutuskeskuksiin. Lapinkävijät tutustuvat reitin alkupäähän Björkhagenin metroasemalta Lidan ulkoilukeskukseen, josta matkaa kertyy noin 70 km. Reitti on erittäin suosittu, joten tuohon aikaan siellä saattaa olla tungosta.

Reitti kuljettaa useiden luonnonsuojelualueiden ja Tyrestan kansallispuiston läpi lehdossa, aarnimetsissä ja kulttuurimaisemissa. Vaelluksella majoitutaan pääasiassa teltoissa, mutta teemme sivupiston Tyresön linnan maisemiin Prinsvillanin retkeilymajaan.

Päivämatkat vaihtelevat 8,5–14 kilometrin välillä. Tukholmaan matkataan Viking Linen autolautalla 15.5. ja paluumatka Tukholmasta alkaa 22.5. Mukaan mahtuu 7 vaeltajaa. Hintatiedot varmistuvat toivon mukaan vuoden alkupuolella, joten tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2023.

Ilmoittautumiset **Raija Hentmanille**, raija.hentman@nic.fi.

Kesäinen retkiviikko Ruunaalla la 10.6–la 17.6.2023

Ruunaa on valtion retkeilyalue Lieksassa. Majoitumme viikoksi Ruunaan matkailun <https://ruunaanmatkailu.fi/> (mökkit 6, 7 ja 8) tasokkaiisiin mökkeihin. Opastettuja päiväpatikoita järjestetään kolmena päivänä. Jokainen voi kuitenkin valita aktiviteettinsa mielensä mukaan. Vinkkejä löydät osoitteessa <https://ruunaanmatkailu.fi/kalustovuokraus/>. Keskiyöretkenä vietämme Lieksa-päivää tutustuen Pielisen museoon, joka on Suomen toiseksi suurin ulkoilmamuseo, sekä muihin kiinnostaviin kulttuurikohteisiin. Retken hinta on 357€ sis. kuljetukset Joensuu-Ruunaa-Joensuu, majoituksen 6-8 hengen mökeissä (sis.

liinavaatesetin ja pyyhkeen), aamiaiset, Lieksa-päivän ohjelman lounaineen ja kuljetuksineen, viimeisen päivän päivällisen sekä patikkaopastukset. Hintaa joudutaan tarkistamaan, jos ostokustannukset nousevat. Matkavastaavana toimii **Juha Karsikas**.

Ilmoittautumiset osoitteeseen juha.karsikas@icloud.com 31.3. mennessä. Ilmoittautumisen yhteydessä kerro ruokarajoitteet ja allergiat. Tarkempi sisältöselostus löytyy netissä.

Rospuuttovaellus Hetta–Pallas 29.9.–8.10.2023

Kiihkeän ruskasesongin jälkeen luonto ja vaellusreitit hiljenevät. Maisema pelkistyy, päivät lyhenevät ja illat kynttilän valossa kamiinan tohistessa rauhoittavat mielen. Lokakuun alku on hienoa aikaa Lapissa. Ehdimme juuri ensilumien alta pois, sillä useana vuonna pyryt ovat alkaneet kuun puolivälin paikkeilla. Vaellus alkaa mukavasti Hotelli Hetan majatalon palveluiden ääreltä. Sen jälkeen matka jatkuu varaustuvalla toiselle. Hannukurusta ja Nammalakurusta tehdään myös päiväretkiä. Vaellus päättyy Törmäslompolon maatilamatkailun saunan lauteille ja lakanoihin. Mukaan mahtuu 7 vaeltajaa.

Ilmoittautumiset **Raija Hentmanille**, raija.hentman@nic.fi. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 1/2023.

AJANKOHTAISTA

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevistä ajankohtaisista asioista.

Syyskokouksen kuulumisia

Yhdistyksen hallitus ja puheenjohtaja valitaan aina vuodeksi kerrallaan. Markus Pyhälä jatkaa puheenjohtajana. Hallituksen kokoonpano sen sijaan muuttui: **Kaisa Peuramäki** ja **Taina Tervahartiala** olivat ilmoittaneet etteivät jatka hallituksessa. Talkoopäällikkömme **Jukka Nieminen** sekä koulutustoimikunnan jäsen **Leena Storgårds** ottivat kopin hallitushommista. Lämmin kiitos Kaisalle ja Tainalle monivuotisesta yhteisten asioiden hoitamisesta! Taina jatkaa vielä pestiään Karjakaivon avaintenhoitajana.

Ensi vuosi on HSL:n juhluvuosi. Viisikymmenvuotista taivalta juhli-taan kahdeksassa eri tapahtumassa, ja niiden lisäksi ohjelmaa on entiseen tapaan runsaasti. Edeltävät vuodet ovat usein kartuttaneet omaa pääomaa, ja näin merkkivuoden kunniaksi siitä lohkaistaan isompi potti tapahtumien järjestämiseen. Juhlimiselle varattu budjetti on 10 000 euroa. Toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin. Ensi vuoden kaikki tapahtumat on listattu Ajankohtaista-osion loppuun.

Hallituksen päätöksiä

Uljas Pernu on toiminut vuosia Kukasjärven isäntänä. Hän on luopunut tehtävästään Kukasjärven tämän vuoden kesän talkooviikon jälkeen. Utin panos Lapinkävijöiden toiminnassa on ollut huomattavan suuri eivätkä kiitoksen sanat riitä sitä kuvaamaan. Utin terveiset meille voit lukea sivulta 28. Markus Pyhälä jatkaa edelleen isäntänä, ja jatkossa sitten tiedetään onko tarpeen pestata toinenkin isäntä.

Koulutustoimikunta on saanut uuden jäsenen **Mirja Hämäläisestä**, kokeneesta melojasta ja retkeilijästä. Tervetuloa joukkoon Mirja!

Kukasjärvellä tiskivesiä ei enää kaadeta käymälään, vaan erilliseen vedenkaatopaikkaan tai saunan yläpuolella sijaitsevan asianpesupaikan viemäriin.

Autoilun kustannukset ovat nousseet, niinpä hallitus päätti korottaa suositusta **kimppakyytien kilometrikorvauksesta** vuoden 2023 alusta 0,30 euroon. Tarkemmat tiedot kimppakyytien käytänteistä löydät sivulta 10.

Yhteistyökumppanimme **Tunturi-kerho Kavtsi** ry hätäilee, ja on viettänyt 50-vuotisjuhliiaan jo tänä vuonna. HSL onnitteli vuotta vanhempaa yhdistystä antamalla lahjaksi lomaviikon Kukasjärvellä. Toimeliaita vuosia!

Helsingin kaupunki edellyttää kirjastoilta parempaa tuottoa tilavuokrasta. Keskustakirjasto Oodin tiloja voi vuokrata enää vain täydestä hinnasta (Kuutio 50 henkeä, 140 €/tunti, Majjansali 170 henkeä, 320 €/tunti), joten niitä voidaan käyttää yleisötilaisuuksien ja muiden suositumpien tapahtumien pitopaikkana vain poikkeustapauksissa. Viimeaikoina

kerhoiltoja, kursseja ja yleisötilaisuuksia on pidetty myös Rikhardinkadun Ture-salissa (35 henkeä) ja Töölön kirjaston Mika Waltari-salissa (100 henkeä) Pasilan kirjaston auditorion (90 henkeä) lisäksi. Niiden hinta on 40–50 €/tunti.

Juhlavuosi

50 vuotta aktiivista toimintaa ansaitsee tulla huomioiduksi monin tavoin. Juhlavuoden aikana järjestetään kahdeksan tapahtumaa, jotka nostavat esiin toiminnan ydinkohtia. Vuosi aloitetaan nostalgiaillalla, jonka aikana muistellaan sanoin ja kuvin kuluneita vuosikymmeniä. Juhlalookoot järjestetään jollain Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen virkistysalueella.

Ruunaan retkiviikko ja pienoisvaellus Kukasjärvelle edustavat ulkoilu-toimikunnan toimintaa. Karjakaivolla järjestetään lätyn paistoa ja laulua sisältävä ilta sekä juhlavuoden päättäjäiset. Pääjuhla on juuri sitä miltä se kuulostaa, ja toivottavasti Lapin runojen ja kuvien ilta tuo kulttuuritulahduksen juhlavuoteen. Myös muissa vuoden tapahtumissa voidaan tarjota jotain erityistä juhlavuoden nimissä.

Kuulutus!

Onko Lapinkävijöiden jäsenissä vielä alkuperäisiä perustajajäseniä tai vuonna 1973 yhdistykseen liittyneitä?

Ota yhteyttä **Raija Hentmaniin** (0400 380 606 tai raija.hentman@nic.fi). Kaipaamme muistoja perustamisesta ja ihan ensimmäisistä toimintavuosista.

TAPAHTUMAKALENTERI 2023

Tapahtumakalenterissa viitenumerolla varustetut tapahtumat on pääsääntöisesti tarkoitettu vain jäsenille. Muista tapahtumista päätetään tapauskohtaisesti ja tapahtumailmoituksiin merkitään voivatko muut kuin jäsenet osallistua.

50-vuotisjuhlintaan liittyvät tapahtumat on merkitty 50-v.

Järjestävä toimikunta: KT = koulutustoimikunta, OT = ohjelmatoimikunta, TT = talkootoimikunta, UT = ulkoilutoimikunta

Tammikuu

Viite

- 10.1. Otsalamppuretki Sipoonkorvessa (UT)
- 14.1. Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
- 16.1. Yleisötilaisuus: Markku Lehmskallio (OT)
- 24.1. 50-v: Nostalgialta (Hentman)

Helmikuu

- 1.2. Kerhoilta (OT)
- 3.2. Lumikenkäilyä Nurmijärvellä (UT)
- 7.2. Yleisötilaisuus: Jokamiehen oikeudet käytännössä (KT)
- 11.2. Uusille jäsenille Lapinkävijät tutuksi -päivä Karjakaivolla (kaikki tk:t)
- 18.2. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
- 23.–26.2. Vapaalasku Kukasjärvellä (UT)
- 24.2. Lumikenkäily Vuosaaren huipulle (UT)

23016

Maaliskuu

- 5.3. Lumikenkäretki Karjakaivolle (UT)
  - 8.3. Yhdistyksen kevätkokous ja kerhoilta (OT)
  - 11.3. Talviretkeilykurssi, teoriaosuus (KT)
  - 11.3. Lauantaisauna (TT)
  - 25.3.–1.4. Talvihuoltoviikko Kukasjärvellä (isäntä)
- maaliskuu Helsinki Sauna Day

Huhtikuu

- 31.3.–8.4. Ylläksen hiihtoviikko (UT) 23029
  - 8.–15.4. Talviretkeilykurssi Kukasjärvellä + vaellus (KT) 23032
  - 15.4. Talkoot Karjakaivolla (TT)
- Huhti- 50-v: Juhlatalkoot, vieraslajien poisto esim. Kopparnäs-Störsvikin
toukokuu alueelta (TT+Uuvi)

Toukokuu

- 3.5. Retkiruokaa kaupan hyllyltä -tapahtuma (KT)
 6.5. Kevätsiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
 6.5. Kesäkauden avajaiset Karjakaivolla (OT)
 13.–14.5. Majoitekylä Karjakaivolla (kaikki tk:t)
 15.–23.5. Vaellus Sörmlandsledenille, Tukholma – Lida (UT) 23045
 24.5. Kokemuksia kevytretkeilystä -tapahtuma (KT)
 26.–28.5. Kevään viikonloppuvaellus Joutsijärvellä (UT) 23058
 27.5. Talkoot Karjakaivolla (TT)
 Toukokuu Kalastuskurssi koko perheelle, kaksi iltaa: Vanhankaupungin
 ja koski
 kesäkuun alku Mustikkamaa (UT)

Kesäkuu

- 3.–4.6. Talkoot Karjakaivolla (TT)
 10.–17.6. Kesähuoltoviikko Kukasjärvellä (isäntä)
 10.–17.6. 50-v: Ruunaan retkiviikko (UT) 23061
 17.6. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)

Heinäkuu

- 5.7. Naisten iltasauna Karjakaivolla (TT)
 7.-9.7. Viikonloppuretki: Merenkurkun majakat (UT) 23074
 15.7. Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
 27.–30.7. 50-v: Pienoisvaellus Kukasjärvelle (Pyhälä)
 29.7.–5.8. Kukasjärven retkeilyllinen talkooviikko (isäntä)

Elokuu

- 11.–13.8. Saaristoretki Kemiönsaarelle (UT) 23087
 12.8. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
 19.8. 50-v: Lättyjä ja lauluja Karjakaivolla (OT)
 26.–27.8. Suomen luonnon päivä. Majoitekylä Karjakaivolla (kaikki tk:t)
 31.8. Suunnistusharjoitus illalla (KT)

Syyskuu

- 2.9. Suunnistusharjoitus päivällä (KT)
 8.–17.9. Ruskavaellus, Saariselän klassikot (UT) 23090
 23.9. Syyssiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla (TT)
 29.9.–8.10. Rospuuttovaellus Hetta-Pallas (UT) 23100

Lokakuu

- 4.10. Kerhoilta (OT)
 7.-8.10. Viikonloppuvaellus, Sipoonkorpi (UT)

14.10. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)

21.10. 50-v: Pääjuhla

23113

Marraskuu

1.11. Yhdistyksen syyskokous ja kerhoilta (OT)

11.11. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)

12.11. Päiväretki, Espoon rantaraitti (UT)

(Mahdollisesti toinen osa jo huhtikuussa)

Marraskuu Turvallisuuskurssi (KT)

Marraskuun 50-v: Lapin runojen ja kuvien ilta (Hentman)

loppu

Joulukuu

6.12. Itsenäisyyspäivän kävely Nuuksiossa ja sauna Karjakaivolla (UT)

9.12. Joulusiivous, -puuro ja -sauna Karjakaivolla (TT)

30.12. 50-v: Juhlavuoden päättäjäiset Karjakaivolla (OT)

30.12. Lauantaisauna Karjakaivolla (TT)

MENNEITÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Vesiretkeilypäivä

Raija Hentman

Vesiretkeilypäivän alusparaati.

Elokuun sää suosi vesiretkeilypäivää. Kokeiltavina oli kolme koottavaa kajakkia, kaksi packraft-reppulauttaa ja pumpattava SUP-lauta. Mikään niistä ei ollut tuttu väline, joten aloitin SUP-laudasta. Varovasti laudalle ja seiso- maan, rauhallista melontaa. Tämähän käy! Keskellä Karjakaivon lampea tein jotain – en tiedä mitä – ja valtavalla molskahduksella suistuvin veteen. Hyvät naurut siitä kaikki sai, minäkin. Reppulautta osoittautui aivan mainioksi välineeksi. Se on painoltaan kevyt ja mukava istua, mutta suunnan pitäminen ei ole kovin helppoa. Laut- taahan onkin tarkoitus siirrellä vesis- töstä toiseen ja sellaista reissua olisi kiva joskus kokeilla. Mainio päivä, kiitos Antti! **RH**

Kukasjärven talkooviikko

Kukasjärvellä talkoitiin jälleen heinä- elokuun vaihteessa. Yhteistyössä saa- tiin heinät niitettyä, paikat siistittyä ja siivottua sekä korjaustöitä tehtyä. Yhtenä päivänä retkeiltiin ja muuta- mana poimittiin marjoja. Talkoolaiset kokoavat kattavamman kertomuksen värikuvien kanssa lehteen 1/2023.

Markus Pyhälä

Saaristoretki Kökariin

5.-7.8.2022

Hyppäsin elokuun perjantaina ennen aamukymmentä Turun moottoritein varresta kyytiin linja-autoon, jossa is- tui jo yli 30 muuta Lapinkävijää kohti Ahvenanmaan saaristossa sijaitsevaa Kökaria. Bussi oli täynnä hyväntuulis- ta joukkoa. Matka kesti useita tunteja, kun saimme kulkea parilla lossilla- kin ennen varsinaista lauttamatkaa.

Maukas lounas nautittiin Korppoon keskustassa, jossa pienen lounaspai- kan henkilökunta sai yritti parhaansa mukaan hallita suuren joukon ruuan tarjoilun.

Paraisten Galltbystä nousimme busseinemme lauttaan ja ihailimme merimaisemia parin tunnin ajan ennen Kökarin rantaan saapumis- ta. Viehättävä ja siisti punapuinen Brunhäll-hotellimme sijaitsi Kökarin pääsaarten yhdistävän sillan ja yhden kolmesta vierasvenesataman kupees- sa. Jotkut meistä pulahtivat bussimat- kan jälkeen heti raikkaaseen mereen. Sitten maukkaalle illalliselle – ja vielä saunaan. Tarjoilijakuntaa oli saapunut Portugalista saakka.

Hyvin nukutun yön ja maukkaan aamiaisen jälkeen lähdimme mootto- riveneellä kohti etelämpänä sijaitsevaa Källskäriä. Sadetta oli ennustettu mat- kallemme, mutta se väisti meidät ja tulikin paistetta. Källskärillä kuulum- me oppaaltamme kertomuksen saaren tarinasta ja nähtävyyksistä. Ruotsa- lainen friherre Göran Åkerhielm oli ihastunut karuun ja tuuliseen saareen, asunut siellä ja vuosien jälkeen saa- nut ostaa kolmanneksen saaresta. 1960-luvulla oli hän aloittanut kunni- anhimoisen rakennusprojektin, joka sisälsi ”kartanon”, rantarakennukset, patsaita ja vierasmajan, jossa myös ystävänsä Tove Jansson vietti useita jaksoja. Näkymät saarelta myrskyävi- ne aaltoineen ja kivikkoineen olivat huimaavat.

Palasimme Kökarin pääsaarille ja Peders Aplagårdin maukkaista siide- reistään kuuluisan tilan ravintolaan lounaaksi kalakeitolle. Itse pakka- sin matkaan muutaman kassillisen

Källskärin rantarakennukset tyrskyineen

Hermes-jumalan patsas Källskärillä

Pyhän Annan kirkko

siidereitä talven varalle. Muut olivat bussimatkalla huolissaan kilisevistä pulloista hattuhyllyllä.

Nyt oli vuorossa ohjattu kävelyretki ensin 3000 vuotta vanhaan pronssi-ajan asutuspaikkaan ja sitten Hamnön Fransiskaaniajalta – siis ennen uskonpuhdistusta 1300-luvulta - peräisin olevaan kirkkoon ja fransiskaaniuostarin raunioille. Alueen tarina on mielenkiintoinen. Kirkossa tutustuimme myös alttaritaulun Juudaksen katseen, joka seurasi, vaikka siirtyi eri kohtaan kirkossa. Oppaamme halusi meille mieleemme rauhoittamiseksi urkumusiikkia. Asiantuntevan oppaamme siirtyessä soittajan pallille ilmeni, että hän oli Kökarin Kiirunasta kotoisin oleva kanttori. Urkurimme soitti meille lopuksi vaikuttavasti Finlandian.

Kirkastui, kuinka keskeinen merenkulun kohtaamispaikka Kökar ja juuri tuo Hamnön saari oli fransiskaanien aikana ollut.

Kökarin kunnassa – siis tuolla maapinta-alaltaan 164 km²:n saariryhmittymällä – asuu virallisesti 224 asukasta, mutta taloja näyttää olevan myös tuota luokkaa, joten todellista asujaimistoa varsinkin kesäaikaan on moninkertaisesti. En ihmettele kauniin luonnon vetovoimaa. Tunnelma oli saarella viihtyisä, palvelu hyvää ja

tiet mainiossa kunnossa.

Illalla kyläläiset järjestivät tanssit läheisellä palokunnan talolla. Sinne oli mentävä kurkistamaan maukkaan illallisen ja saunan jälkeen.

Sunnuntaina aamu-uinnin ja brunssiksi muuttuneen aamiaisen jälkeen lähdettiin pienellä porukalla pyöräilemään eri saaren rantakohteesiin. Hieno oli pyöräillä lähes autioilla tasaisilla teillä. Minun täytyi tietysti päästä kauniiseen venesatamaan, jossa oli useasti purjeveneellä yöpynyt. Kaikissa hotellilta saatavissa pyörissä oli lukot, mutta pyörät olivat pihassa lukitsematta yötä päivää. Mihinköhän noita lukkoja tarvittiin? Luottamus ihmisten rehellisyyteen oli käsin kosketeltavaa.

Haikein mielin pakkasimme puolelta päivin tavaramme ja lähdimme takaisin linja-autollamme kohti Helsinkiä usean saarten välisten ylitysten kanssa. Kökarin satamassa lautta

Aamupyöräilyllä Taina Ronkainen, Auli Lahtela, Sari Haarala ja allekirjoittanut

odotellessa saimme ihailla kauempaa myös merikotkien, *Haliaeetus Albicilla*, liitelyä.

Kiitos mukavalle matkaseuralle ja retken vetäjille **Sari Haaralalle** ja **Taina Ronkaiselle**.

Kuvat ja teksti
Vesa Helkkula

Piilossa polulla

Monen vuoden jälkeen ensimmäistä kertaa syksyisellä telttavaelluksella ei noustu yhdellekään tunturille. Piilolan polku kuljetti ryhmää metsä-Lapissa. Kivikkoiset kankaat, pienet suoalueet ja suurehkot järvet rytmittivät kulkua.

Retkemme ei ollut ”kilometrien nielemistä”. Perusversion taivaltaneilla mittariin kertyi 42 km. Norjan puolella piipahtaneet keräsivät mittariin 10–15 km lisää. Päivämatkat olivat lyhyitä. Vaelluspäiville kertyi kuitenkin pituutta, koska maasto oli monin paikoin hankalaa. Suo-osuuksilla ei ollut pitkoksia tai ne olivat vanhoja ja lahoja, jotka eivät juurikaan antaneet turvaa. Vaelluskenkä oli koetuksella. Ojia, puroja ja pieniä jokia ylitettiin useita. Ne eivät kivikkoisuuden vuoksi olleet soveliaita kahlaamiseen. Sen sijaan etsimme reittejä, joissa kivet muodostivat ylitysväylän. Ison ryhmän ylitykset ottivat aikaa ja vaativat kärsivällisyyttä. Vetäjien lisäksi ryhmässä löytyi jäseniä, jotka pystyivät kannustamaan ja auttamaan niitä, joille tehtävä oli haasteellinen.

Reittimme oli merkitty, joten suunnistamaan emme joutuneet. Alkupuolella oli tehty uusi linjaus, joka johdat-

ti meidät ensimmäiseen haasteelliseen ylitykseen. Paluumatkalla valitsimme vanhan linjauksen, jolloin pääsimme ylittämään joen siltaa pitkin.

Polku oli monin paikoin kivikkoista. Näissä kohdissa piti keskittyä enemmän tuijottamaan jalkoihin maisemien sijaan. Onneksi suurimpia kivikkoalueita saimme ihailla vain kauempaa. Pirunpelloksi niitä voisi kutsua. Joku ryhmästä epäili, että ne saattaisivat olla muinaista merenrantaa. Helppomilla osuuksilla päästiin hiukan nostamaan vauhtia ja toisaalta keskittymään aarnimetsän ja erämaajärvien ihailuun.

Piilolan polku on yhdensuuntainen reitti, jota koko ryhmä kulki 21 km ”määränpäähän”. Paluumatka ei tuntunut siltä, että pitäisi tarpoa samaa reittiä. Monessa kohdassa havaitsi ajattelevansa, että enpäähän muista tällaista kohtaa tullessa havainneeni. Päivämatkat oli jaettu siten, että ensimmäinen ja viimeinen leiriytyminen tapahtui Kessijärven kentän tuntumassa. Täällä on aikanaan ollut asutusta ja harjoitettu luontaistaloutta. Rakennuksia on edelleen olemassa. Koska ne ovat yksityisomistuksessa, pääsyä niihin ei ole. Toinen ja toiseksi viimeinen yö levähtiin Nuottamajärven laavun tuntumassa. Kaksi keskimmäistä yötä vietimme Piilolan autiotuvan ympäristössä, joka sijaitsee Nammijärven rannalla. Tupa tarjosi hyvän mahdollisuuden varusteiden kuivaamiseen vaikkakaan sade ei oloamme maastossa kovinkaan vaivannut. Tuvan pohjoispuolella on asutusta. Osa ryhmästä kävi kuulostelemassa koiran haukunutta ja löytyipä

Ville Rantanen

*Piilolan polulla
nähtiin paitsi soita,
myös suuria kivi-
lohkareita.*

pään kulkijoita, jotta saatiin varmuus kaikkien olevan edelleen mukana ja hyvissä voimissa. Paluumatkalla muutama ”kuumaryhmäläinen” teki irtioton painellen suoraan lopetuspaikkaan jättäen

paikalla juttukaverikin.

Tiistaina suurin osa ryhmästä taitavalsi kevein varustein Norjan puolelle. Lounastaukoa vietettiin pienen autiotuvan pihapiirissä nauttien norjalaisen vieraanvaraisuudesta. Keittelimme heidän kaasullaan ja istuimme nautiskellen pehmustetulla sohvalle, jollaisia Suomen puolen tuvissa en ole nähnyt. Osa jatkoi vielä hiukan edemmäs läheisen järven rantaan pienemmän porukan palatessa aiemmin Piilolan tuvalle.

Lämpötila pysytteli koko viikon melko alhaisissa lukemissa. Ennusteet tosin lupasivat kylmempää siihen nähden mitä kohtasimme. Liekö se ollut syy siihen, että kylmyyttä ei kukaan tainnut valittaa. Yhtenä yönä lämpötila kävi pakkasen puolella.

Suuri, 21 vaeltajan ryhmä, ryhmä kulki eritahtisesti. Heti lähdön jälkeen huomattiin, että letka alkaa venyä ja muodostuu pienempiä ryhmiä, jotka etenevät eri vauhtia. Säännöllisesti kärki pysähtyi odottelemaan loppu-

yhden yöpymispaikan hyödyntämättä. Jo aiemmin oli kuulunut mielipiteitä, joissa vaadittiin ripeämpää kulkeamista. Tästä käynnistyi keskustelu ryhmän jakamisesta tulevaisuudessa kahteen, tai useampaankin, ryhmään.

Juha Karsikas

Talkoilla puhdasta

Syksyn siivoustalkoissa Karjakaivolalla oli kiitettävä määrä osanottajia. Saunan lauteet ja vesiastiat pestiin, hämähäkin seitit rapsittiin seiniltä, patjat paukuteltiin ja viltit ravisteltiin pölyistä, lattiat luututtiin – siis paikat pantiin talviputsiin niin ylä- kuin alamajalla. Ja sitten syötiin hyvät sopat ennen saunomista.

Jokohan alamajan portaisiin on kiinnitetty kyltti ”Espanjalaiset portaat”? Kerrassaan mainio kiitos portaiden päätekijälle Jose Valletille. Portaat ovat todella komeat ja ensi kevään aurinkoisilla säillä ne saavat myös tummemman kyllästeen pintaansa.

Raija Hentman

Porrasmestari Jose Vallet työssä.

Kaiken kaikkiaan niin kesän porrastalkoot kuin nämä siivoustalkootkin ovat sitä parasta yhteisöllisyyttä ja yhteen hiileen puhaltamista mitä yhdistyksemme tarjoaa. **RH**

Ensikertalaisena Kungsledenillä

Lähdin elokuun keskivälillä Raija Hentmanin suunnittelemaalle ja opastamalle vaellukselle Ruotsin tunnetuimmalle vaellusreitille, Kungsledenille. Reitti on n. 440 km pitkä, sen eteläisin kärki on Hemavanissa ja pohjoisin Abiskossa. Me lähdimme patikoimaan Hemavanista, mutta sitä ennen olimme istuneet junassa Helsingistä Vaasaan, kierrelleet pari tuntia Vaasan kaupunkia, hypänneet satamaan vievään bussiin, matkustaneet neljä tuntia Wasalinen lautalla Uumajaan, jossa yövyimme ja jat-

koimme varhain seuraavana aamuna bussilla Hemavanisiin. Myöhäisen lounaan ja lyhyehkön hissimatkan jälkeen olimme viimein valmiit tarttumaan toimeen.

Ryhmämme koostui kahdeksasta valtaosin kokeneesta lapinkävijästä, itse olin vain vaellusvuosilta nuorin, en suinkaan muuten. Tarkoituksena oli vaeltaa kevyin kantamuksin, koska yöpymiset olivat Svenska Turistföreningin (STF) tuvissa. Vaelluspäiviä tuli yhteensä seitsemän, kilometrejä kokonaisuudessaan yli 80. Pisimmät päivämatkat olivat 14 kilometrin mittaisia.

Joukon keski-ikä taisi olla siinä seitsemänkymppin tietämällä. Kohtasimme reitillä useita nuoria yksinvaeltajia. Mieleen jäivät monet ruotsalaiset naiset, jotka letit heiluen kulkivat kevyesti askeltaen rinnettä ylös ja toista

alas ja ruotsalaiseen tapaan ystävällisesti tervehtien ja hymyillen ja pari sanaa vaihdettuaan totesivat: Vad ni är duktiga!

Kansainvälistä porukkaa

Ruotsalaisten lisäksi kohtasimme ainakin saksalaisia, sveitsiläisiä, suomalaisia, amerikkalaisia, ranskalaisia, puolalaisia ja unkarilaisia. Useat kulkivat koko 440 kilometrin pituisen reitin, aikaa siihen tuntui menevän 3-4 viikkoa. Monella oli telтта mukana ymmärrettävistä syistä, sillä yötuvassa maksoi 50–60 euroa. Suomen Ladun jäsenet saivat yöpymisen jäsenhintaan (50 euroa). Kulkemallamme etapilla tupia oli noin 10–15 kilometrin välein, suurimmissa 30 petipaikkaa. Paikan voi varata etukäteen, me emme olleet sitä tehneet, ja etenkin

viikonloppuisin tuvat ovat aika täynnä. Ketään ei kuitenkaan jätetä yöksi ulos, vaan tarpeen mukaan ryhdytään levittelemään patjoja lattialle.

Tuvissa oli aina joko tupaemäntä tai -isäntä, tai molemmat. He ottivat vaeltajat vastaan, järjestivät yöpaikan, ja heille suoritettiin maksu yöpymisestä. Muutamissa tuvissa oli myös kauppa, josta sai ostaa ruoka-ym. tarvikkeita. Tiesin tämän, mutta varmuuden vuoksi pakkasin lähes kaikki eväät rinkkaan jo kotoa lähtiessä. Se siitä kevytretkeilystä! Parissa paikassa pääsimme myös saunaan, mikä oli erityisen hienoa yhden pitkän ja sateisen päivän päätteeksi. Myös olutta oli tarjolla ainakin yhden tuvan kaupassa, mitä ensikertalainen vähän ihmetteli.

Raija Hentman

Jääkausi höyläsi laajan U-laakson Norra ja Södra Sytertoppenin korkeiden tuntureiden väliin.

Raija Hentman

Matala uoma tunturin rinteessä antoi sateisena vaelluspäivänä suojaa repivältä tuulelta.

Raija Hentman

Taina ottaa Kerttulille muistokuvan näyttävän Servejukken putouksen alapuolella.

Upeat maisemat

Reitti on selvästi merkitty pystyyn asetetuilla kivillä, joiden päät on maalattu kirkkaalla oranssilla. Maasto ei ollut ihan helpoimmasta päästä, ylämäkiä ja alamäkiä riitti, tunturi-koivikkoa, suota, paljakkaa, kivirakkaa, vuorilta valuvia solisevia puroja, villinä ryöppyäviä vesiputouksia ja kapeita, vuonomaisia järviä. Ennen matkaa seurasin huolissani alueen säätiedotuksia, koska viikkojen ajan näytti yksi saderintama lännestä seuraavan toista. Kyllä maasto olikin märkää ja polut ajoittain hyvin liukkaita. Välillä housunlahkeet olivat

painavaa rinkkaa. Kaupan tarjonta katsottiin tarkkaan ja paikallista nähtävyyttä, Potatisbackenia ihmeteltiin. Kerrotaan, että joskus 1800-luvulla pieni tyttö oli keväällä leikkiessään piilottanut perunoita kukkulan hiekkaiseen rinteeseen, ja kun syksy halloineen saapui, kaikki kylän perunat paleltuivat, paitsi tytön ylös mäkeen istuttamat. Siitä lähtien perunavaot on pengerretty jyrkän kukkulan aurin-gonpuoleiseen rinteeseen. Nerokasta. Mäki toi mieleen Italian viinitarhat.

Ruotsissa ja Kungsledenillä ensimmäistä kertaa vaeltava ei olisi osannut odottaa näin hienoa, monipuolista,

Raija Hentman

Staine-järven takana pilkottaa Tärnasjön eteläpää moreenisaarineen.

kurassa melkein polviin asti. Aurinkoisina päivinä maisemat Norjan tunteineen hivelivät silmiä, sateessa ja sumussa kulkiessa tuijotettiin tietysti kengänkärkiä.

Ammarnäsissä, vaelluksemme päätepisteessä, pääsimme tutustumaan kylään turisteina ilman selässä

avartavaa ja osaksi rankkaakin reissua. Mutta mikä oli taivaltaa tässä asiantuntevassa porukassa, kun apua ja tukea sai aina tarvittaessa. Eväitä jaettiin, kipeytyneitä lihaksia hierottiin, rasisukupuihin löytyi oikeaa voidetta ja sopivaa tukisidettä. Kiitos kaikille matkakavereille!

Riitta Louhimo

Maahisenkierroksen näköalapaikalla

Viikonloppu Nuuksiossa

Seitsemän vaeltajan joukko starttasi lauantaina 15.10. viikonloppuvaellukselle luontokeskus Haltialta. Sääennusteeseen verrattuna saimme kulkea mukavan poutaisessa säässä. Merkittävämpää sadetta saimme vain sunnuntaina aamutoimien aikaan.

Lauantaina reitin varrella löytyivät Punjonsuo, Orajärvi, Ruuhijärvi ja Urja. Yöpymispaikkamme oli Vääräjärven telttailualue, jossa päiväretkeilijöitä oli nuotiolla. Tulen ääressä mekin viivähdimme tovin jos toisen ennen telttaan vetäytymistä. Sunnuntain kulku käynnistyi parilla haastavalla kiipeilykohdalla Vääräjärven

rantaviivan tuntumassa. Kaikki pääsivät ehjin nahoin jatkamaan matkaa, jonka varrella näimme Kattilajärven, Hauklammen, Häränsilmän, Valkialammen ja Kolmperän. Lounaan nautimme Karjakaivon alamajalla. Ryhmässä oli kulkijoita, jotka eivät ennen olleet täällä käyneet. Loppuhuipennus retkelle saatiin Maahisenkierroksen näköalapaikalla, josta on upeat maisemat Nuuksion Pitkäjärven yli länteen.

Juha Karsikas

Raija Hentman

Ja mikähän tämäkin sieni on?

Sienessä oppaan kanssa

Koskaan ei tiedä tuleeko sieniä, ja tällä kertaa loppukesän kuivuus oli näivettänyt sienirihmastot. Eräopas Jaana Hynninen vei joukkomme Luukin metsiin. Koriin ei saalista kertynyt, mutta ainakin tulimme tutuiksi punavyöseitikin, valemahveron, pulkkosienen, rusko-orakkaan, punahaperon ja kultarouskun kanssa. Viimemainittu on myös maistettuna herkullinen ruokasieni. Muutamia muitakin vähän ränsistyneempiä yksilöitä yritettiin tunnistaa. Suomen sieniopas osoittautui mainioksi kirjaksi. Mukava ilta-päivä joka tapauksessa vaikkei saalista kertynyt. Kiitokset Leena Storgårdsille järjestelyistä! **RH**

Kiitos

Vuosikymmenet aktiivisuutta HSL:n aktiivisten tekijöiden matkassa tehden yhteisiä talkoosioita jäsenistömme hyväksi. Nyt aion laittaa ”rukkaset naulaan”. Kiitollisin terveisin.

Uti.

Pentti Lahdenvuo

Keimolan Isosuolle lankkutie

Kivistön uuden kaupunginosan rakentamisen myötä entisen Keimolan moottoriradan ympäristöön on asettunut lukuisa joukko uusia asukkaita. Kasvavaa ulkoilureittitarvetta on tyydytettävä uusilla poluilla ja luontoelämyksillä. Tätä taustaa vasten on helppo suunnata kohti Keimolan Isosuota, joka on hyvin edustava keidassuo pääkaupunkiseudulla ja kaiken lisäksi melko koskematon, neitseellinen luontokohde.

Isosuo on 56 hehtaarin laajuinen,

noin 1300 metriä pituudeltaan etelä-pohjoissuunnassa ja leveimmältä kohdaltaan noin 500 metriä leveä itä-länsisuunnassa. Keskellä suota suonsaari kohoaa viittisen metriä suonpinnan tason yläpuolelle. Keidassuon keskustan korkeimmat kohdat ovat saaren pohjois- ja eteläpuolella kohoten pari metriä muuta suotasoa ylemmäksi. Koko suoalue on luonnonsuojelualuetta.

Suon lankkutielle pääsee Radio-
asemantien päästä puutavarankä-

Keimolan isosuo

Juurakkotaidetta

sittelyalueen sisäänmenomutkasta tai kevyenliikenteen väylää Pikku-Keimolan raittia puomin luota alas vasemmalle. Lankkutie on tehty esteettömäksi ja johtaa suon pohjoisosan keskelle aukiolle. Käkärämänty edessä on kuin suoraan Lapin kairasta. Varpurämeen suopursut valtaavat aluskasvillisuuden, kannattaa tulla alkukesällä kukinta-aikaan kokemaan niiden huumaava tuoksu. Lankkutie on rakennettu muutaman kymmenen senttiä koholle suonpinnasta, mikä saattaa lisätä sen elinkaarta ratkaisevasti.

Toinen suunta, josta kannattaa astua suomaailmaan on länsipuolelta tuleva polku, joka risteilee latupohjan

reittiä seuraten. Kun golf-kenttä siivuaa hiekkatietä, lähtee itään, pohjoisesta tullessa vasemmalle, leveä polun aukko. Ensin ollaan tosi synkässä aarnimetsässä, kaatuneita runkoja on sikinsokin ja rehevyys on silmiinpistävä. Turpeinen polku joustaa mukavasti jalan alla, eikä kuivan kesän jälkeen kosteita paikkojakaan juuri ole. Vähitellen valoisuus lisääntyy ja lakan lehtiä alkaa näkyä maastossa. Pian eteen tulee melkein miehen korkuinen kaislikko, ja saavutaan suonsaaren. Saaren puut ovat kyllä paksuja, mutta ympäristön männyt ovat hoikkia ja tarvitsisivat enemmän ravinteita. Saaren läheltä risteää suon pituussuuntainen polku, joka johtaa

Isosuon kaislikko

pohjoiseen autiotalon pihapiiriin. Tämän polun varrelta voi kohdata laajoja lakkaesiintymiä ja kielolehtoja. Kun jatkaa saaresta itään latupohjaa, törmää pian uuteen lankkutiehen eli tällä noin puolikilometrisellä suoreittillä kokee sekä vanhan luontopohjaisen polun että uudenajan lankkutien.

Isosuolla en ole havainnut yhtään pohjatonta allikkoa, vaikka joskus kolmisenkymmentä vuotta sitten siellä oli pelastustehtävä, jossa hevonen oli vajonnut kaulaansa myöten suohon. Näin kuivan kesän jälkeen poluilla on selvinnyt ihan tavallislil-

la lenkkareilla. Edes hirvikärpäsiä ei ollut haitaksi asti, vaikka selvästi hirviä ja peuroja oleskelee siellä. Lentokoneiden reititkään eivät osu suon päälle, mutta Hämeenlinnan moottoritien kumu kyllä kuuluu taustalla. Nyt kaksi pääkaupunkiseudun keidassuota on saanut lankkutien ja katselutasanteen, Keimolan Isosuo ja Klaukkalan Isosuo. Voi hyvillä mielin alkaa odotella kevään tuloa, kun käki kukkuu Isosuolla.

Pentti Lahdenvuo

KIRJAREPPU

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilijää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Tunturipöllö

Jorma Luhta, Markus Varesvuo, Pertti Koskimies
Docendo 2022

Tunturipöllöt vaeltavat pohjoisen pallonpuoliskon arktisilla alueilla pääravintonsa, sopulien ja myyrin, esiintymien perässä. Jyrsijöiden määrät sanelevat pesimisen onnistumisen, mutta tarpeellista talvievästä ovat myös riekot, kiirunat ja jänikset, pohjoisen merenrannoilla myös vesilinnut. Valkoinen vaeltaja voi lentää satoja, tuhansiakin kilometrejä ravintoa etsiessään.

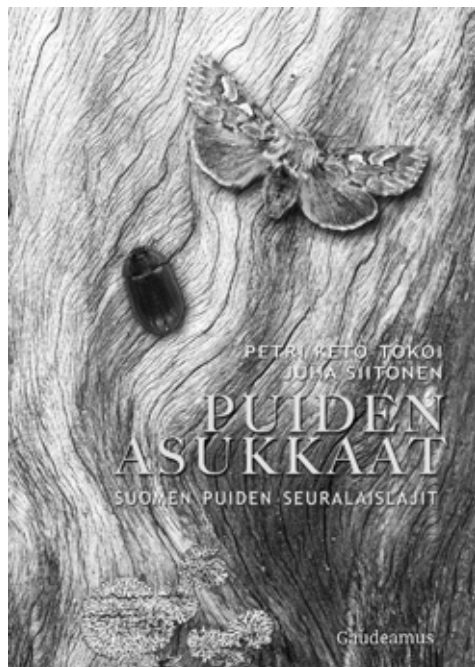
Viimeinen tunturipöllöjen esiintymisvuosi Suomen Lapissa oli 2011. Sen vuoden Jorma Luhta vietti keväältä talvesta syksyyn pöllömailla.

Kymmenen vuotta myöhemmin Luhta kiersi samoja pesäpaikkoja näkemättä jälkeäkään tunturipöllöistä.

Luhta on mestarillinen sanankäyttäjä. Kirjan teksti imaisee mukaansa, vie keväaseen herääville tuntureille, vaihtuviin säihin, sulaville lumille. Sät, linnut, pesien löytyminen, pesinnän edistyminen, räkkä, poikasten kasvamisen, tunturiluonnon hiljeneminen, vuodenajan vaihtuminen ja valkoisten pöllöjen katoaminen – ne kaikki saa kokea tekstin välityksellä. Kuten myös tuon kymmenen vuotta myöhemmin tehdyn tutkimusmatkan tunnelmat ja tunteukset entisille pesäkummuille.

Kirjan toinen mestarivalokuvaaja on Markus Varesvuo. Luhdan ja Varesvuon huippukuvat tallentavat tunturipöllön ja tunturien elämää, joka on kiivaassa muutoksessa. Pertti Koskimiehen katsaus arktisen kiertolaisen esiintyvyyteen menneinä vuosisatoina, ihmisten suhtautumiseen petolintuihin ja ihmistoimien vaikutus kannan romahdukseen luo kuvan tämän uhanalaisen lajin tilanteesta tähän päivään. Koskimiehen tekstin mukaan ”tunturipöllöjä pesii koko maailmassa vain 5–10 suuralueella.” Meillä sekä Ruotsissa ja Norjassa se on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi. Ihmistoiimet ovat ilmastomuutoksen myötä viemässä myyttistä lintua lopulliseen tuhoon.

RH

Puiden asukkaat

Suomen puiden seuralaislajit
Petri Keto-Tokoi, Juha Siitonen
Gaudeamus 2021

Lähes viisisataasivuinen teos on syväasukellus Suomessa kasvavien puiden maailmaan. Molemmat kirjoittajat ovat metsänhoitajia. Keto-Tokoi toimii metsäekologian lehtorina ja Siitonen Luonnonvarakeskuksen tutkijana.

Sisällys jaetaan kolmeen osaan, joista ensimmäisessä käsitellään muun muassa elävien ja kuolleiden puiden asukkaita. Toisessa osassa tarkastellaan seitsemäätoista puulajia yksityiskohtaisesti, niiden kasvupaikkaa ja -tapaa, hyönteisiä, loissieniä, päällysvieraita ja niiden seuralaislajeja, mykorritsasieniä sekä kuolleista

puista riippuvaisia lajeja. Eri lajiryhmät elävät puiden eri osilla ja eri kasvu- ja lahoamisvaiheissa. Seuralaislajit muodostavat monimutkaisia ravintoverkkoja, jotka voivat tuhoutua tai ainakin heikentyä voimakkaassa metsien käsittelyssä.

Kolmannessa osassa pohditaan miten puiden asukkaiden monimuotoisuus voidaan turvata.

Mittava liiteluettelo käsittää yli 60 sivua alkaen puiden asukkaista lajiryhmittäin ja niiden tarkemman tarkastelun jälkeen listauksen viitteistä, kirjallisuusluettelon ja lajihakemiston.

Teoksen valtavan tietomäärä avaa aivan uusia näkymiä puihin. Tiedon sulattelu käy ehkä parhaiten osio ja puulaji kerrallaan. Kirja on ansaitusti palkittu vuoden tiedekirjana 2021.
RH

Sakari Palo

RINKAN POHJALTA

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kursseista, näyttelyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja kartuttavia pikku-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Sipoonkorvessa uusi laavu

Sipoonkorven kansallispuiston uusin

Fiskträskin uusi laavu.

laavu sijaitsee Fiskträskin rannalla. Fiskträskin kierroksen rengasreittiä voi lähestyä joko Bakunskärren tai Korvenportin parkkipaikalta. Yhdysreitit ovat samanmittaiset, mutta Bakunskärren yhdysreitti on metsä-autotietä ja Korvenportin metsäpolkua. Fiskträskin palvelurakenteisiin kuuluvat myös keittokatos, käymälä ja liiteri. Myös telttailu on sallittua. (RH)

Lahjoitus

Luonnonperintösäätiölle

Čáhálgivääri eli Maahisenvaara Inarin Partakossa on ainutlaatuinen kokonaisuus koskematonta luonnonmetsää, jonka Luonnonperintösäätiö osti

Aikion suvulta. Säätiö sai lahjoitukseksi lisäksi 7 hehtaarin alueen Käs-

Raija Hentman

siluotân pohjukasta Mari-Helena Hoikalta ja Olli Sundellilta, jotka olivat hiljattain perustaneet myös 67 hehtaarin yksityisen luonnonsuojelualueen. Nämä kolme aluetta muodostavat 116 hehtaarin arvokkaan vanhan metsän suojelualueen. Säätiöllä on jo 163 suojelualueita, joista kymmenen Lappissa (luonnonperintösäätiö.fi).

Saariselän Sanomat 3/22 (RH)

20 000 biljoonaa

Uusin tutkimustulos (julkaisija PNAS) kertoo, että muurahaiset taitavat olla maailman maailman menestyksekkäin eläinryhmä. Tutkijat ovat keränneet muurahaisia erilaisista ympäristöistä eri puolilta maailmaa, ja tulleet siihen tulokseen, että niitä elää maapallolla noin 20 000 biljoonaa (20 000 000 000 000 000). Jokaista ihmistä kohti siis noin 2,5 miljoonaa murkua. *HBL 11.10.22 (RH)*

Tulivuoripuisto

Linkupalon Tulivuoripuiston palvelut poistuvat käytöstä ja kota puretaan. Myös luontopolku on poistunut käytöstä. Metsähallitus 16.5.2022 (RH)

Pallastunturin luontokeskus tiedottaa

Luontokeskuksen kuntokartoituksessa on selvinnyt, että rakennus on arvioitua huonommassa kunnossa. Se vaatii täydellisen kunnostuksen. Toimenpiteiden laajuus yllätti ja kustannukset yllättivät, joten jouduttiin ottamaan aikalisä. Tämä tarkoittaa, että luontokeskus pysyy suljettuna myös ensi vuonna.

Nyt etsitään tiloja, missä asiakaspalvelua voidaan jatkaa ensi vuonna. *Kuukkel* 7.10.22 (RB)

Pielpan Kirkkopolku

Pielpajärven erämaakirkko Inarissa on suosittu nähtävyys ja Lapin kulttuurihistoriallisesti merkittävimpiä kohteita. Sarviniementieltä alkavalle polulle ovat Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä ja Metsähallituksen luontopalvelut toteuttaneet infotauluja ja levähdyspaikkoja. Polun kokenuksen myötä sen nimeksi muuttuu Pielpajärven kirkkopolku. *Saariselän Sanomat* 3/22 (RH)

Ylläsjärven ja Äkäslompolon yhdistävä uusi reitti avattu

Reitti on kunnan ja Metsähallituksen yhteisponnistus ja se valmistui loka-kuun alussa. Rakentamiseen käytetty kivituhka ja teräsrilä pitkokset ovat pitkäikäisiä ja vähentävät tarvetta polulta poikkeamiseen. Näin suojellaan

ympäröivää luontoa. Teräs ritilöiden vieressä kulkee lankkupitkos, joka on tarkoitettu koirien ulkoiluttamiseen turvallisesti. *Kuukkel* 7.10.22 (RB)

Pallas-Yllästunturin kansallispuistolle uusi käyttösuunnitelma

Jokaisessa kansallispuistossa pitää olla hoito- käyttösuunnitelma. Valmistettava käyttösuunnitelma sovitaa yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja muun käytön tavoitteita ja tarpeita seuraaviksi 10–15 vuodeksi. Sen vahvistuttua kansallispuistolle annetaan järjestyssääntö. Nykyinen järjestyssääntö on valmistunut v. 2008. Jos haluaa vaikuttaa suunnitelmaan, niin sidosryhmillä ja kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus kertoa mielipiteensä ja toiveensa siihen. Suunnittelun etenemistä voi seurata Metsähallituksen verkkosivuilla. Suunnitelman on tarkoitus valmistua kesällä 2023. *Kuukkel* 7.10.23 (RB)

Piste poikineen - retkeile Struven ketjulla

Ylläksellä on mahdollisuus retkeillä Struven ketjulla, sillä lähietäisyydessä sijaitsee ketjun mittauspisteitä. Lähin mittauspiste ja pala historiaa sijaitsee Kiuaskerolla Ylläkseltä länteen. Keron korkeimmalla kohdalla sijaitsee pieni metallinen nuppi, joka on oletettavasti ketjun piste. Alun perin mittauspisteessä on ollut reikä, johon on sijoitettu tolppasignaali, mutta puiset tolpat ovat hävinneet. Kiuaskerolle ei ole opastusta, vaikka se on hieno kohde. Lähimmän metsäautotien päästä on nousua noin kilometri.

Retkeily kerolle vaatii suunnistustaitoa, koska alueella ei ole opasteita tai reittimerkkejä. Maisemat kuitenkin palkitsevat, vaikka nousu kerolle on kivikkoinen. Tornionlaakson muuseossa voi tutustua mittauspisteisiin virtuaalisesti. Ketju muodostuu 258 peruskolmiosta ja 265 peruspisteestä. Mittauspiste löytyy myös Sieppijärven Ylisenvaaralta. Sieppijärven kylään kuuluvan Ylisenvaaran 2.5 km luontopolun varressa on Kolarin kunnan ainoa mittauspiste. Kiuaskero kuuluu nimitäin Muonion kuntaan. Vaaran lakitie Ylisenvaaralle johti aikanaan kylän niittypalstoille. Kyläyhdistys sai rahoitusta Museovirastolta maise- mareitin perustamiseen ja se avattiin tänä vuonna 13.8. Hanketta jatketaan tulevaisuudessa opastaulujen pystyt- tämisellä. Struven pisteen kohdalle suunnitellaan merkin saamista. Itse taulu joudutaan sijoittamaan kuitenkin naapuripalstalle. Mittauspisteet on rauhoitettu muinaismuistolain perus- teella.

Kuukeli 7.10.22 (RB)

Luontopalvelut tiedottaa

Luontopalvelut on saanut erillisra- hoitusta retkeilyrakenteiden kun- nostamiseen vuodesta 2019 alkaen. Esimerkiksi Martimoaavalle ja muu- alle lumettoman ajan ulkoilulle löytyy runsaasti uusittuja esteettömiä raken- teita ympäri Lappia. Martimoaavalla pääse kulkemaan uusittua esteetön- täreittä pitkin. Hangassalmenahon pysäköintialueen ja Järviaavan välinen reitti on noin kilometrin pituinen. Hangassalmenahon laavulla on hyvä pitää evästaukoa.

Syksyllä kannattaa suunnata esim. Kolmiloukkosen kierrokselle Sallan kansallispuistoon, jossa on nähtävissä mm. jääkauden merkkejä. Reitiltä löy- tyy kaksi taukopaikka ja ensimmäisel- le laavulle vie melko helppokulkuinen sorastettu reitti. Reitin kokonaispituus on noin neljä kilometriä.

Napapiirin retkeilyalueelle Kön- känsaaren puolestaan valmistui täysin uudet esteettömät käymälät. Könkänsaaren reitti on vaativa esteet- tön reitti, jonka varrella pääsee naut- timaan kasvi- ja eläinlajien kirjosta sekä Vaattunkikönkään pauhuista.

Käsivarren erämaa-alueella on Vuomakasjoelle valmistunut uusittu metallirakenteinen silta. Kalottireitin varrella oleva Saarijärven autio- ja varaustuvan rakennustyöt saadaan tämän vuoden puolella valmiiksi. Iiton suoluontopolku on kunnostettu. *Metsähallitus (RB)*

Ylläksellä tehty huomattavia investointeja

Julkista liikennettä luontokeskuk- seen on helpotettu. Metsähallituksen Luontopalvelut on tehnyt rahallisesti suurimmat investoinnit Ylläksen luontokeskus Kellokkaaseen, jossa on sekä uusittu reittejä että piha-alueita. Suomen suosituimman kansallispuis- ton alueella sijaitseva luontokeskus Kellokas sai juuri ennen syyslomase- sonkia mittavan piha-alueiden uudis- tuksen valmiiksi. Yhdessä maalämpö- remontin kanssa investointi oli noin 2,3 miljoonaa euroa. Piha-alueella laajennettiin parkkialuetta asiakasläh- töisestä näkökulmasta. *(RB)*

JÄSENEDET

Jäsenedet saa vain jäsenkortin esittäen

Calazolta 20 % alennus!

Retkeilyoppaistaan ja vedenkestävistä retkeilykartoistaan tuttu Calazo myöntää Helsingin Seudun Lapinkävijöille 20 prosentin alennuksen nettikaupassaan.

Alennuksen saadaksesi täytä maksaessasi ”Minulla on alennuskoodi”-kohtaan HSLapinkävijät ja ”haluan jättää viestin”-kohtaan HSL:n jäsennumeroni XXXX.

Alennus koskee myös Calazon Ruotsin, Norjan ja Tanskan karttoja ja kirjoja! www.calazo.fi

Scandinavian Outdoor

10%, Forum Helsinki sekä Tammisto Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus

10% majoituksesta, ei kesä- ja syys-sesonilla.

www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo

10% normaalihinnoista, 5% alennushinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit

15 % verkkokaupan tuotteista (ei elektroniikasta ja keitinlaatikosta), www.avotunturit.fi. Pyydä alennuskoodi ja ohjeet osoitteesta, jasenasiat@lapinkavijat.fi

Retki -lehti

uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50 €) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus. Lähetä tietosi **Raija Hentmannille**, raija.hentman@lapinkavijat.fi

TUKIKOHTAMME

Karjakaivon ylämaja ja alamaja saunoineen sijaitsevat Nuuksiossa noin kahden kilometrin päässä Suomen luontokeskus Haltiasta. Karjakaivoa ei voi varata omaan käyttöön. Karjakaivon avaimen saa jäsenkortin esittämällä **Suomen luontokeskus Haltian** neuvonnasta, **Sari Vikström-Kiviojalta** Espoon Nupurista (040 593 1019 tai **Petri Hienoselta** Helsingin Roihuvuoresta (044 090 581).

Kahden vuoden jäsenyyden jälkeen jäsenellä on mahdollisuus lunastaa Karjakaivon avain jatkuvaan käyttöön avaintenhoitaja

Taina Tervahartialalta

(050 554 4432,

karjakaivo@lapinkavijat.fi).

Karjakaivon käyttömaksut

- saunominen aikuiset jäsenet 5 €,
- ja yöpyminen aikuiset jäsenet 5 €,
- yhteensä 10 €, ei jäsenet 8 € + 8 €,
- lapset alle 16 v. 2,50 €,
- perhehinta 10 € + 10 € jäsenet.

Kittilän Kukasjärvellä sijaitsevien Kukasmajan ja Goados-kodan varauksia hoitaa **Markus Pyhälä** (040 419 0967, kukas@lapinkavijat.fi).

Tarkemmat tiedot tukikohdista, käyttömaksuista ym. osoitteessa www.lapinkavijat.fi ja Lapinkävijä-lehden vuoden ensimmäisen numeron yhdistystiedotteessa.

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry

perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsensuunnitelmien muoto ovat varsinaiset jäsenet, nuorisojäsenet ja kunniajäsenet

Jäsenmäärä:

14.11.2022, 909 henkilöä
ja lehden erillistilaaajia, 6 kpl

Jäsenmaksut:

vuodelle 2022 varsinaiset jäsenet
20 euroa ja nuorisojäsenet (alle 18
vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja ja osoitteen muutokset:

Sakari Palo, 040 530 9578,
jasenasiat@lapinkavijat.fi,
Varahenkilöt: Kauko Hämäläinen
ja Saara Loiste

Taloudenhoitaja:

Marja Luhtala, Kuusmiehentie 72 B,
00670 Helsinki 045 264 3901,
talous@lapinkavijat.fi

Yhdistyksen emäntä

Aino Auvinen, 040 704 0805
ainoa.auvinen@gmail.com

Karjakaivon isäntä

Ari 'Juissi' Saarinen, 0400 620 595

Karjakaivon avaintenhoitaja

Taina Tervahartiala, 050 554 4432

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet ja MobilePay numerot:

Katso s. 4

HALLITUS

Puheenjohtaja:

Markus Pyhälä, 040 419 0967,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

Varapuheenjohtaja:

Raija Hentman, 0400 380 606,
raija.hentman@lapinkavijat.fi

Sihteeri:

Sirkka Leppänen, 050 346 5876
sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi

Jäsenet:

Marina Koskelainen,
Saara Loiste, Antti Pasanen,
Kaisa Peuramäki, Ari Saarinen,
Taina Tervahartiala

Hallituksen sähköposti:

info@lapinkavijat.fi

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta:

vetäjä Saara Loiste, 040 565 6231,
koulutustk@lapinkavijat.fi,

Ohjelmatoimikunta:

vetäjä Marina Koskelainen, 0400
291 550, *ohjelmatk@lapinkavijat.fi*,

Talkootoimikunta:

vetäjä Jukka Nieminen, 040 638
6608, *talkootk@lapinkavijat.fi*

Tiedotustoimikunta:

vetäjä Soile Taskinen,
tiedotustk(@lapinkavijat.fi

Ulkoilutoimikunta:

vetäjä Juha Karsikas, 040 548 1250,
ulkoilutk@lapinkavijat.fi,

Muut tiedot toimikuntien jäsenistä, toimihenkilöistä, tiedottamisesta ja tukikohdista Lapinkävijässä 1/2022 ja yhdistyksen kotisivuilla, *lapinkavijat.fi*.

VARUSTEVUOKRAUS

Rinkkoja

Keittimiä

Teltoja

Ahkioita

Vuokrausvastaava Antti Pasanen 050 376 8590 (tekstiviestillä)
Yhdistyksen jäsenille jäsenhintaan ja ei-jäsenille normaalihintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivulla www.lapinkavijat.fi

Muista aina!

RETKI-ETIKETTI

1. Kunnioita luontoa
2. Suosi merkittyjä reittejä
3. Leiriydy vain sallituille paikoille
4. Tee tulet vain sallituille paikoille
5. Älä roskaa

M METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

 Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Goados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967